

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.019.05.2015
P/15/053

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/053 – Działanie organów gmin na rzecz zwiększenia liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu.
Kontroler	Paweł Potemski, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 96707 z dnia 21 sierpnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Oleśnica (dalej: Urząd), Rynek Ratusz, 56-400 Oleśnica.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Kołaciński, Burmistrz Miasta Oleśnicy (dalej: Burmistrz Oleśnicy) od dnia 8 grudnia 2014 r. Upřednio, od dnia 8 lipca 1994 r., Burmistrzem Oleśnicy był Jan Bronś. (dowód: akta kontroli str. 5-7, 297-322)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W latach 2013-2015 (do końca września) Burmistrz Oleśnicy nie podjął skutecznych i wystarczających działań na rzecz zwiększenia liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej.

Przyjęty przez Miasto Oleśnica, w związku z drugą aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej: KPOŚK), szacunek wzrostu do 36 720 liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej został osiągnięty. Według sprawozdań z realizacji KPOŚK na koniec 2013 r. było bowiem 36 903 użytkowników tej sieci. Jednakże w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK i informacjach aktualizujących dane KPOŚK, Urząd wykazywał nierzetelne dane, które określano na podstawie szacunków dotyczących m.in. liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej oraz liczby mieszkańców aglomeracji. Ponadto w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK prezentowano dane sprzeczne z wielkościami podawanymi w rocznych sprawozdaniach statystycznych SG-01 *Statystyka gminy: Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (3B)*.

Dodatkowo, Urząd nie przeprowadził żadnych działań informacyjno-edukacyjnych, zachęcających do przyłączenia się do sieci kanalizacji sanitarnej, oraz nie egzekwował od mieszkańców obowiązku przyłączenia się do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Nie dysponowano przy tym wiedzą o właścicielach nieruchomości, którzy nie przyłączyli się do sieci kanalizacji sanitarnej, mimo iż byli do tego zobowiązani. Pomimo stanowiska Burmistrza Oleśnicy o marginalnej skali tego problemu zauważyć należy, iż w trakcie prowadzonych przez NIK czynności kontrolnych zlokalizowano 32 nieruchomości (1% liczby obowiązujących na koniec 2014 r. umów na odbiór ścieków), do granic których poprowadzono kanalizację sanitarną, a ich właściciele nie podjęli działań na rzecz przyłączenia ich do sieci. Ponadto w Urzędzie nie prowadzono, wymaganych postanowieniami art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku*

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

w gminach (dalej: ustawa u.c.p.g.)², ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, co zapewniłoby kompleksową wiedzę o właścicielach nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Pracownicy Urzędu nie prowadzili również skutecznego nadzoru nad prawidłowością realizacji obowiązku gromadzenia nieczystości w zbiornikach bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania, które zlokalizowano na 139 nieruchomościach na terenie Miasta Oleśnica.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Szacowanie planowanego do uzyskania w Mieście Oleśnica wzrostu liczby użytkowników projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, w tym na etapie wnioskowania o środki UE na ich budowę

Opis stanu faktycznego

W części opisowej do uchwały Rada Miasta Oleśnicy z dnia 30 marca 2005 r.³, pozytywnie opiniującej projekt planu aglomeracji Miasta Oleśnicy – wskazano, iż wyposażono je w system kanalizacji rozdzielczej, która według danych z grudnia 2003 r., otrzymanych z Miejskiej Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Oleśnicy (dalej: MGK) miała długość 39,3 km⁴. Z ww. kanalizacji korzystało 35 525 osób, co stanowiło 95% ogółu mieszkańców miasta⁵. Aglomerację Miasta Oleśnicy utworzono rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 1 marca 2006 r.⁶, w którym wskazano równoważną liczbę mieszkańców aglomeracji (dalej: RLM), wynoszącą 38 100.

(dowód: akta kontroli str. 323-326)

W informacji przygotowanej przez Miasto Oleśnica na potrzeby drugiej aktualizacji KPOŚK, liczba rzeczywistych mieszkańców aglomeracji, według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r., wynosiła 36 720 osób, z których 34 884 osoby (95,0%) korzystało z systemu kanalizacyjnego (o długości 42 km). W latach 2007-2015 planowano przyłączenie do niego kolejnych 1 836 osób (brakujące 5% aglomeracji), poprzez budowę 3,8 km sieci kanalizacji sanitarnej, przez co na koniec tego okresu liczba korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej miała wzrosnąć do 36 720 osób. Według informacji udzielonej przez Burmistrza Oleśnicy zaplanowano w latach 2007-2015 budowę kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 4,8 km⁷, której wybudowanie spowodowałoby podłączenie do sieci mieszkańców nieruchomości w wielkościach wskazanych w drugiej i czwartej aktualizacji KPOŚK. Urząd nie posiadał szczegółowych informacji o przewidywanym i uzyskanym, w wyniku realizacji planowanych inwestycji, przyroście liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej. Liczba mieszkańców aglomeracji, z uwagi na nieobejmowanie nią całej powierzchni Miasta Oleśnicy, była mniejsza niż wszystkich mieszkańców Oleśnicy. Natomiast w informacji Miasta Oleśnica, przygotowanej na potrzeby czwartej aktualizacji KPOŚK, jako liczbę rzeczywistych mieszkańców aglomeracji korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej (o długości 85,8 km⁸) wykazano 36 903 osoby (98,8% mieszkańców aglomeracji⁹), wskazując jednocześnie na wypełnienie założeń drugiej aktualizacji KPOŚK. W ramach czwartej aktualizacji KPOŚK przewidziano na lata 2014-2015 przyłączenie 100 osób do nowo wybudowanej sieci

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.

³ Nr XXVIII/219/05 w sprawie zaopiniowania projektu planu aglomeracji miasta Oleśnicy.

⁴ Planowano budowę ok. 32 km sieci kanalizacji sanitarnej.

⁵ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 r.

⁶ Dz. U. Woj. Dolnośl. Nr 53, poz. 871.

⁷ Ul. Przemysłowa (1 km w 2010 r.), ul. Dąbrowskiego (0,4 km w 2011 r.), ul. Gryczana, Pszeniczna, Mikołajczyka (0,9 km w 2013 r.), ul. Rutkiewicz, powyżej Jarzynowej, POLIPLAST – wiadukt PKP (2 km w 2014 r.), ul. Trakcyjna- wiadukt PKP (0,5 km w 2015 r.).

⁸ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

⁹ Według stanu z dnia 31 grudnia 2013 r. liczba mieszkańców aglomeracji wyniosła 37 369 osób, podczas gdy wg ewidencji ludności Miasto Oleśnica na koniec 2013 r. miało 37 362 mieszkańców, a na koniec 2014 r. 37 363 mieszkańców.

kanalizacji sanitarnej (o długości 1,5 km). Burmistrz Oleśnicy wskazał, iż przyjęto szacunkowo, że po wybudowaniu planowanego 1,5 km sieci kanalizacji sanitarnej zostaną przyłączone do niej 33 budynki jednorodzinne, co w przeliczeniu na średnią ilość osób w rodzinie daje 100 mieszkańców. Zauważył ponadto, iż analogiczne szacunki przewidziano przy sporządzaniu drugiej aktualizacji KPOŚK. NIK zauważyła, iż stosując powyższą metodologię, wybudowanie planowanych na lata 2007-2015 4,8 km sieci kanalizacyjnej, skutkowałoby przyłączeniem 320 osób, a nie planowanych 1836 osób.

(dowód: akta kontroli str. 297-320, 327, 376-386)

W latach 2013-2015 (I półrocze) Urząd nie wnioskował o środki Unii Europejskiej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej. W dniu 27 grudnia 2013 r. MGK przekazało do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu wnioski o dofinansowanie (ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Oś priorytetowa Gospodarka wodno-ściekowa, Działanie 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach) inwestycji pn. *Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Dąbrowskiego oraz modernizacja oczyszczalni ścieków w Oleśnicy*. Powyższą inwestycję Miasto Oleśnica zrealizowało w 2011 r., a MGK planowały do uzyskania efekt ekologiczny określiło na 92 RLM, co odpowiadało liczbie mieszkańców wg ewidencji ludności oraz liczbie zawartych umów na odprowadzenie ścieków z nieruchomości zlokalizowanych przy tej ulicy. Do dnia 2 października 2015 r. Urząd nie otrzymał środków finansowych z funduszy strukturalnych¹⁰ z tytułu realizacji ww. inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 203-296, 345-358, 361-364)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W związku z szacowaniem przez Urząd danych na potrzeby sprawozdań i aktualizacji KPOŚK (m.in. w zakresie liczby mieszkańców aglomeracji oraz liczby użytkowników aglomeracji korzystających z sieci kanalizacji), a także brakiem wiedzy o skali uzyskanego przyrostu liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej (w wyniku realizacji planowanych inwestycji), brak było jednoznacznych dowodów potwierdzających zrealizowanie planowanego do uzyskania w Mieście Oleśnica wzrostu o 1 863 użytkowników ww. sieci w badanym okresie. Według bowiem sprawozdań z realizacji KPOŚK liczba użytkowników tej sieci wahała się znacząco, wynosząc np. 34 884 na koniec 2006 r., 36 421 na koniec 2007 r. (wzrost o 1 537 osób) i 34 865 na koniec 2008 r. (spadek o 1 556 osób), podczas gdy według ewidencji ludności liczba mieszkańców Oleśnicy pozostawała w tych latach na zbliżonym poziomie i wynosiła 37 428 osób na koniec 2006 r., 37 320 osób na koniec 2007 r. i 37 328 osób na koniec 2008 r. Ponadto dane wykazane przez Urząd w czwartej aktualizacji KPOŚK (przekazanej w czerwcu 2015 r.) i w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2014 r. zostały - w zakresie ilości użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej - powielone ze sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2013 r. na poziomie 36 903 osób.

Ocena cząstkowa

Urząd nie dysponował danymi świadczącymi o rzetelnym zaplanowaniu i wykonaniu wzrostu liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej, którą wykazano w ramach drugiej i czwartej aktualizacji KPOŚK i przewidziano do realizacji w latach 2007-2015.

¹⁰ Wykazana w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2014 r. kwota 56.000 zł dotyczyła nakładów poniesionych z tytułu realizacji inwestycji pn. *Budowa instalacji do stabilizacji tlenowej odpadów biodegradowalnych przy oczyszczalni ścieków w Oleśnicy* nr projektu RPDS.04.0100-02-013/11.

2. Identyfikowanie nieruchomości, które winny zostać przyłączone do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz mieszkańców i innych użytkowników tych nieruchomości, którzy winni korzystać z tej sieci

Według danych MGK w dniu 24 sierpnia 2015 r. było 3312 punktów¹¹ rozliczanych za odprowadzanie ścieków. Burmistrz Oleśnicy wskazał, iż Urząd nie posiadał informacji dotyczących właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli się do sieci kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 8-120)

Właściciele nieruchomości składali do MGK wnioski o przyłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej na podstawie postanowień *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzenia ścieków*¹². Na 118 wniosków złożonych w badanym okresie, 95 wniosków (80,5%) skutkowało wydaniem szczegółowych warunków technicznych przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej¹³, a w pozostałych przypadkach poinformowano wnioskodawców o możliwości przyłączenia dopiero po wybudowaniu kanalizacji sanitarnej przez Miasto Oleśnica.

(dowód: akta kontroli str. 141-148, 187-195)

Badaniami kontrolnymi pod kątem identyfikacji nieruchomości, których właściciele byli zobowiązani do podłączenia się do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, objęto lokalizacje zrealizowanej przez Miasto Oleśnica inwestycji pn. *Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Dąbrowskiego oraz modernizacja oczyszczalni ścieków w Oleśnicy*¹⁴, oraz dwóch największych inwestycji w zakresie kanalizacji sanitarnej wykonanych w latach 2013-2015 w zabudowie jednorodzinnej, tj.:

- a) powyżej ul. Jarzynowej (w ul. Żurawinowej, ul. Arbusowej, ul. Borówkowej, ul. Winogronowej, ul. Borówkowej)¹⁵,
- b) ul. W. Rutkiewicz¹⁶.

Dodatkowo badaną próbę uzupełniono o trzy lokalizacje kanalizacji sanitarnych wybudowanych przed rokiem 2005 (ponad 10-letnie), tj. przy ul. Wielkopolnej¹⁷, ul. Żytniej¹⁸ oraz przy ul. Owsianej i ul. Jęczmiennej¹⁹.

W wyniku analizy deklaracji właścicieli nieruchomości składanych w związku z podatkiem od nieruchomości i wysokością opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także wykazu umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z MGK w przedmiocie odprowadzenia ścieków i prowadzonej przez MGK ewidencji nieruchomości z szambami (bezodpływowymi i przepływowymi), stwierdzono 32 nieruchomości zabudowane²⁰, zlokalizowane na działkach, przy których wybudowana została sieć kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 10-120, 156, 164, 175-186, 297-322)

¹¹ Liczba nie równoznaczna z liczbą nieruchomości, bo na terenie jednej nieruchomości może być kilka punktów opomiarowanych odrębnymi wodomierzami.

¹² Zał. Nr 1 do Uchwały Rady Miejskiej Oleśnicy z dnia 27 stycznia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośl. Nr 60, poz. 952).

¹³ Po wydaniu technicznych warunków przyłączenia: 11 wybudowano do 3 miesięcy od daty ich wydania; pięć wybudowano od 3 do 6 miesięcy od daty ich wydania; 14 wybudowano od 6 do 12 miesięcy od daty ich wydania; 10 wybudowano od 12 do 24 miesięcy od daty ich wydania; pięć wybudowano od 24 do 36 miesięcy od daty ich wydania; a w 50 przypadkach przyłącza nie zostały dotychczas wykonane.

¹⁴ Długość kanalizacji sanitarnej (fi 200 mm) to 440,93 m, a długość przyłączy kanalizacji sanitarnej (fi 160 mm) to łącznie 166,24 m, wraz z odejściem od SK8a do istniejącej studni (fi 160 mm) o długości 4,78 m.

¹⁵ Długość kanalizacji sanitarnej (fi 200 mm) to 571,27 m oraz 38 przyłączy kanalizacji sanitarnej (fi 160 mm) o łącznej długości 242,46 m.

¹⁶ Długość kanału sanitarnego (fi 200 mm) to 625,68 m oraz 35 przyłączy kanalizacji sanitarnej (fi 160 mm) o łącznej długości 210,54 m.

¹⁷ Długość kanalizacji sanitarnej (fi 200 mm) to 878 m oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej (fi 150 mm) o łącznej długości 34,3 m.

¹⁸ Długość kanalizacji sanitarnej (fi 200 mm) to 237 m, kanalizacji sanitarnej (fi 300 mm) to 517 m oraz przyłączy kanalizacji sanitarnej (fi 150 mm) o łącznej długości 270 m.

¹⁹ Długość kanalizacji sanitarnej (fi 200 mm) to 892 m oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej (fi 150 mm) o łącznej długości 606 m.

²⁰ Przy ul. Wielkopolnej, ul. Glinianej, ul. Lipowej, ul. Kresowej, ul. Mikołajczyka; ul. Osiedle, ul. Polnej, ul. Północnej, ul. Ptasiej, ul. Stapińskiego, ul. Wądoły; ul. Wojska Polskiego; ul. Wiejskiej.

Nie weryfikowano wykorzystania oficjalnie niezamieszkałych nieruchomości zabudowanych pod kątem podłączenia ich do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Burmistrz Oleśnicy, wyjaśniając powody tego stanu podał, iż było to spowodowane *brakiem służb niezbędnych do stwierdzenia faktycznego zamieszkiwania osób w budynkach oficjalnie niezamieszkałych a nie przebywania czasowego.*

(dowód: akta kontroli str. 297-322)

Ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ewidencję zbiorników bezodpływowych, utworzone na potrzeby własne na podstawie zawartych umów na dostawę wody i odbiór ścieków posiadało MGK. W trakcie kontroli stwierdzono nieujęcie jednej przydomowej oczyszczalni ścieków w ww. ewidencji, dotyczącej przydomowych oczyszczalni ścieków, której nie wykazano również w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK²¹ za 2013 r. i 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 332-333, 369-373)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nie prowadzono wymaganych, w myśl postanowień art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 *ustawy u.c.p.g.*, ewidencji zbiorników bezodpływowych (w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków (w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej). Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, iż przedmiotowa ewidencja *nie jest prowadzona ze względu na to, iż ilość zbiorników bezodpływowych stanowi znikomy procent w stosunku do posesji podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.* Dodatkowo stwierdził, iż do Urzędu nie wpłynęły w badanym okresie od właścicieli nieruchomości zgłoszenia o posiadaniu oczyszczalni ścieków o przepustowości 5 m³ na dobę, wykorzystywanych na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego w ramach zwykłego korzystania z wód na podstawie art. 152 w związku z art. 378 ust. 3 pkt 3 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska*²² (dalej: *ustawa Prawo ochrony środowiska*). NIK wskazuje, iż fakt niezgłoszenia posiadania ww. przydomowej oczyszczalni ścieków, nie uprawnia Urząd do nieprowadzenia przedmiotowej ewidencji, którą posiadał MGK.

(dowód: akta kontroli str. 149-156, 297-322)

2. Urząd nie zidentyfikował wszystkich nieruchomości w Mieście Oleśnica, które winny zostać przyłączone do istniejącej kanalizacji sanitarnej oraz wszystkich mieszkańców i innych użytkowników tych nieruchomości, którzy winni korzystać z tej sieci. Dotyczyło to 32 nieruchomości²³ (1% zawartych umów na odbiór ścieków²⁴). NIK nie podziela poglądu Burmistrza Oleśnicy, że stwierdzona ilość nieruchomości, które nie zostały, pomimo obowiązku, podłączone do kanalizacji sanitarnej, świadczy o znikomej skali problemu. Dopiero bowiem kompleksowa analiza obejmująca aktualny wykaz nieruchomości zabudowanych wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe bądź w przydomowe oczyszczalnie ścieków z wykazem umów na dostarczanie wody i odbiór ścieków, umożliwi zidentyfikowanie w Mieście Oleśnica wszystkich nieruchomości, jakie powinny być przyłączone do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 141-148, 187-195)

²¹ Zlokalizowanej na działce przy ul. Brzozowej – na podstawie informacji uzyskanej ze Starostwa w Oleśnicy, co potwierdził Prezes Zarządu MGK.

²² Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.

²³ W tym dwie ustalone na podstawie analizowanej sieci o długości 5,7 km (6,6% ogółu użytkowanej na koniec 2014r.) a 30 ustalone z wykazu zbiorników bezodpływowych na terenie miasta Oleśnicy.

²⁴ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. liczba umów zawartych przez MGK z właścicielami nieruchomości na odbiór ścieków wyniosła 3 061.

3. Pracownicy Urzędu nie nadzorowali prawidłowości realizacji obowiązku gromadzenia nieczystości w zbiornikach oraz częstotliwości ich opróżniania²⁵, do czego byli zobowiązani w myśl art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy u.c.p.g. w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3a i 3b oraz ust. 6, a także art. 6 tej ustawy. Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, iż *nie przeprowadzono kontroli (...) w zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenów nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe. W oparciu o sprawozdania podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych i przedstawione w nich informacje przyjęto, że te czynności były wykonywane w sposób zapewniający ciągłość użytkowania zbiorników. Dodatkowo stwierdził, iż brak skarg na odprowadzenie nieczystości w niedozwolonych miejscach lub skarg na fetor powstający z nieopróżnionych na czas szamb oraz fakt, że koszt odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej jest niższy niż utrzymanie szamb, spowodowało podchodzenie do problemu w ten sposób, że podłączenie się do kanalizacji leżało w interesie właściciela nieruchomości i było realizowane na jego wniosek.* NIK nie podziela stanowiska, iż wystarczającym nadzorem jest weryfikacja sprawozdań podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, gdyż na 137 właścicieli nieruchomości, które posiadały ww. zbiorniki, zgłoszono odbiór od 11 do 70 podmiotów²⁶ w poszczególnych kwartałach badanego okresu, co stanowi od 8% do 51% właścicieli nieruchomości posiadających ww. zbiorniki²⁷, a z ww. sprawozdania nie wynika, z jakiej nieruchomości opróżniono zbiorniki, gdyż przedstawiane są jedynie zbiorcze dane liczbowe.

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 297-322, 369-373)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w obszarze identyfikowania nieruchomości, które winny zostać przyłączone do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz mieszkańców i innych użytkowników tych nieruchomości, którzy winni korzystać z tej sieci.

3. Działania informacyjno-edukacyjne dla zwiększenia liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu faktycznego

Według zapisów gminnego programu ochrony środowiska (zaktualizowanego uchwałą nr XXIV/181/2012 Rady Miejskiej Oleśnicy z dnia 28 września 2012 r. w sprawie uchwalenia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Oleśnicy na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”, dalej: *Program ochrony środowiska*), do zadań Urzędu należą czynności edukacyjno-informacyjne dla zwiększenia liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Urząd nie prowadził działań informacyjno-edukacyjnych dla zwiększenia w Mieście Oleśnica liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej. Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, że *Miasto Oleśnica nie prowadziło działań edukacyjno-informacyjnych dla*

²⁵ W § 14 ust. 6 regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Oleśnica (ustanowionego w dniu 21 grudnia 2012 r. uchwałą Rady Miasta Oleśnica nr XXVII/208/2012), wskazano, iż usuwanie nieczystości ciekłych z terenów nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, powinno odbywać się z częstotliwością uzależnioną od ilości wytwarzanych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych oraz objętości zbiornika, zapewniając ciągłość użytkowania zbiornika oraz uniemożliwiając wydostanie się nieczystości ciekłych poza zbiornik.

²⁶ Odpowiednio za I kwartał 2013 r. (11 podmiotów) i III kwartał 2013 r. (70 podmiotów).

²⁷ Zgodnie z przedłożonym zestawieniem przez MGK, wg którego 137 właścicieli posiada łącznie 139 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe.

zwiększenia liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej ze względu na znikomą skalę problemu. W ocenie NIK zarówno brak, jak i nieplanowanie działań informacyjno-edukacyjnych dla zwiększenia w Mieście Oleśnica liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej, oprócz naruszenia postanowień *Programu ochrony środowiska*, mogło skutkować brakiem podłączenia do kanalizacji wszystkich nieruchomości, mimo utworzenia warunków do tego działania, tj. wybudowania sieci kanalizacyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 121-134)

2. W latach 2013-2015 (do 1 września) nie sporządzono, wymaganego postanowieniami *Programu ochrony środowiska*, raportu z jego wykonania, który winien być wydawany raz na dwa lata. Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, iż w badanym okresie (od 1 stycznia 2013 r. do 1 września 2015 r.) nie składano Radzie Miasta raportu z realizacji programu ochrony środowiska. Obecnie raport ten jest w trakcie przygotowywania i zostanie złożony Radzie Miasta Oleśnicy do 31 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 149-156)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania informacyjno-edukacyjne Urzędu dla zwiększenia liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej.

4. Działania na rzecz zapewnienia dofinansowanie realizacji podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z treścią *Programu ochrony środowiska*, istotnym instrumentem zarządzania (finansowym i ekonomicznym) jest dotowanie przez Miasto Oleśnica przedsięwzięć pro środowiskowych, w tym podłączania do sieci kanalizacyjnej.

Miasto Oleśnica nie udzielało dotacji celowych w zakresie podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej (w ramach dotacji celowych na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej) ze środków pochodzących z wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 *ustawy Prawo ochrony środowiska*.

W związku z powyższym nie zostały uchwalone akty prawa miejscowego ustalające zasady udzielania takiej dotacji.

Miasto Oleśnica w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. zgromadziło w gminnym funduszu ochrony środowiska kwotę 173 948,61 zł, a wydatkowało z niego 187 492,04 zł, przy czym w 2013 r. zgromadzono 55 855,00 zł i wydatkowano 60 944,00 zł, a w 2014 r. zgromadzono 49 421,00 zł i wydatkowano 79 057,00 zł²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 149-156)

W Urzędzie dysponowano wiedzą o możliwościach pozyskania dofinansowania zadań związanych z podłączeniem budynków do sieci kanalizacji sanitarnej. Głównym źródłem informacji na temat możliwości pozyskiwania dofinansowań były strony internetowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Powyższe informacje nie były upubliczniane w Urzędzie.

(dowód: akta kontroli str. 8-120)

Do Urzędu oraz do MGK nie wpływały zgłoszenia mieszkańców Miasta Oleśnica o potrzebie dofinansowania przyłączeń do istniejącej kanalizacji, przez co Miasto Oleśnica nie występowało z wnioskami o dofinansowanie w ww. zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 187-190, 297-322)

²⁸ W tym wydatki na ochronę środowiska ze środków innych niż wpływy z opłat i kar środowiskowych odpowiednio w kwocie 5 089 zł oraz 29 635 zł.

Ocena cząstkowa

Urząd nie podejmował działań na rzecz zapewnienia dofinansowania realizacji podłączeń budynków do sieci kanalizacji sanitarnej, zarówno ze środków zewnętrznych, jak i ze środków pochodzących z wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych w ramach dotacji celowych na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W ocenie NIK mogło to mieć wpływ na ograniczenie liczby nowych, potencjalnych użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej.

5. Egzekwowanie od właścicieli nieruchomości obowiązku ich przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie w Urzędzie nie były prowadzone, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 i ust. 7 *ustawy u.c.p.g.*, postępowania administracyjne wobec właścicieli nieruchomości do granic których doprowadzono kanalizację sanitarną, dotyczące zobowiązania ich do przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej. Urząd nie posiadał bowiem informacji dotyczących właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli się do takiej sieci.

(dowód: akta kontroli str. 8-120)

W badanym okresie Straż Miejska i Komenda Powiatowa Policji w Oleśnicy nie prowadziły postępowań mandatowych oraz czynności wyjaśniających dotyczących wykroczeń określonych w art. 10 ust. 2 *ustawy u.c.p.g.*

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 149-156)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Od właścicieli nieruchomości nie egzekwowano obowiązku ich przyłączenia do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, co naruszało przepis art. 5 ust. 6 i 7 *ustawy u.c.p.g.* W badanym okresie Urząd nie prowadził bowiem żadnych postępowań administracyjnych w tym zakresie, chociaż winien je wszcząć w przypadku co najmniej 32 właścicieli nieruchomości, którzy mimo istnienia sieci kanalizacji sanitarnej nie wykonali do niej przyłączenia.

W związku z powyższym Burmistrz Oleśnicy w swych wyjaśnieniach stwierdził, iż wobec właścicieli nieruchomości do granicy której występuje kanalizacja sanitarna nie były prowadzone postępowania w sprawie ich podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Stwierdził również, że Urząd nie posiada informacji dotyczących właścicieli nieruchomości, którzy nie przyłączyli się do sieci kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 297-322)

Ocena cząstkowa

Urząd, nie dysponując informacjami o właścicielach nieruchomości, którzy nie przyłączyli się do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, nie egzekwował od nich obowiązku ich przyłączenia i nie prowadził postępowań administracyjnych w tym zakresie. W ocenie NIK miało to niewątpliwie wpływ na ograniczenie liczby nowych, potencjalnych użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej.

6. Osiągnięcie zaplanowanego wzrostu liczby mieszkańców i innych użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej oraz działania organizacyjne podjęte w tym celu

Opis stanu faktycznego

Zadania z zakresu tworzenia aglomeracji, przyłączania nieruchomości mieszkańców do sieci kanalizacji sanitarnej oraz promowania takich działań, kontroli zbiorników asenizacyjnych, wydawania decyzji w zakresie wezwań do przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, zostały określone w postanowieniach Regulaminu organizacyjnego Urzędu²⁹ w sposób jak niżej.

²⁹ Wprowadzonego zarządzeniem nr 34/VI/2013 Burmistrza Oleśnicy z dnia 13 lutego 2013 r., ze zm.

Do zadań:

- a) Wydziału Organizacyjnego należało: prowadzenie działań promocyjnych miasta wyznaczonych przez Burmistrza Oleśnicy (§19 ust. 1 pkt 22);
- b) Wydziału Działalności Gospodarczej i Porządku Publicznego należało: opracowanie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w mieście (§19 ust. 2 pkt 5), zapewnienie należytego stanu sanitarnego, czystości i porządku na terenie miasta (§19 ust. 2 pkt 4); zapewnienie prawidłowej realizacji usług komunalnych i współpraca w tym zakresie z innymi jednostkami organizacyjnymi (§19 ust. 2 pkt 8); opracowanie projektów uchwał, organizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, prowadzenie spraw (od odbioru deklaracji do prowadzenia postępowań w sprawie opłat), w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (§19 ust. 2 pkt 15-20);
- c) Wydziału Geodezji, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska należało: wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (§19 ust. 5 pkt 2), prowadzenie wizji i kontroli w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska (§19 ust. 5 pkt 2), przestrzeganie i stosowanie przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organu gminy (§19 ust. 5 pkt 2 lit. i);
- d) Wydziału Architektury, Budownictwa i Inwestycji należało: zapewnienie prawidłowego funkcjonowania oraz rozbudowy systemów inżynierskich, współpraca z jednostkami organizacyjnymi w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 373-374)

Aglomerację Oleśnica, w skład której wchodzi Miasto Oleśnica i której RLM określono na 38 100, wyznaczył Wojewoda Dolnośląski rozporządzeniem z dnia 1 marca 2006 r.³⁰. W latach 2007-2014 odnotowano przyrost liczby mieszkańców korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej, bo z 34.865 osób do 36.903 osób, przy czym ich udział w ludności Oleśnicy wzrósł z 95,0% do 98,8%. W tym samym czasie długość sieci kanalizacji sanitarnej zwiększyła się z 65,7 km do 86,1 km³¹. Począwszy od sprawozdań z realizacji KPOŚK za 2011 r. wyszczególniano w nich RLM przemysłu oraz czasowo przebywających w Oleśnicy. Natomiast od sprawozdań z realizacji KPOŚK za 2012 r., wykazywany dla aglomeracji Oleśnica łączny RLM (od 38 390 do 39 448) przekraczał jego wielkość 38 100 RLM, określoną w ww. rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego. W aglomeracji Oleśnica w latach 2013-2015 (do 1 września) do kanalizacji sanitarnej przyłączono siedem nieruchomości.

Burmistrz Oleśnicy wskazał, iż *nie zidentyfikowano zagrożeń w zakresie dotyczącym osiągnięcia zaplanowanego w gminie wzrostu użytkowników podłączonych do istniejącej sieci sanitarnej, gdyż zgodnie z danymi GUS za 2013 r. ponad 96% mieszkańców miasta korzystało z kanalizacji sanitarnej, a uwzględniając zrealizowane w 2014 r. inwestycje osiągnięto poziom 97%. Dla porównania w powiecie oleśnickim około 61% ludności korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej, co wskazuje na przodujące realizowanie przez Miasto Oleśnica KPOŚK. Problem niewielkiej ilości użytkowników niekorzystających z instalacji sanitarnej wymaga niewątpliwie uwagi, ale jest on marginalny w stosunku do całości problemu.*

(dowód: akta kontroli str. 297-322, 323-326, 327)

³⁰ W sprawie wyznaczenia aglomeracji Bardo, Jemielno, Kamienna Góra, Kowary, Kudowa Zdrój, Lubin, Oleśnica, Oldrychowice Kłodzkie, Pleszyce, Wałbrzych, Wąsosz, Wińsko, Zawonia, Żmigród, Żukowice (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego Nr 53, poz. 871).

³¹ Na podstawie danych ze sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2007 r. (w zakresie długości sieci kanalizacyjnej) i 2008 r. (w zakresie liczby ludności aglomeracji korzystającej z sieci) oraz sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2014 r.

Zadania w zakresie nadzoru nad gminnym przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym (MGK), Burmistrz Oleśnicy wykonywał samodzielnie pełniąc rolę Zgromadzenia Wspólników³². Burmistrz Oleśnicy, jako Zgromadzenie Wspólników, powołał Radę Nadzorczą, która bezpośrednio nadzorowała Zarząd MGK.

(dowód: akta kontroli str. 8-120)

Na okoliczność sposobu wykorzystania uprawnień wynikających z postanowień art. 212 §1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – *Kodeks spółek handlowych*³³ w zakresie przeprowadzania w badanym okresie (do 30 września 2015 r.) kontroli w MGK pod kątem przyłączania nowych użytkowników do istniejącej sieci kanalizacyjnej, Burmistrz Oleśnicy stwierdził, iż: *Urząd nie kontrolował MGK w zakresie przyłączania nowych użytkowników do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. W mieście Oleśnica około 97% użytkowników jest przyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Ponieważ do Urzędu nie wpływały sygnały dotyczące problemów z przyłączaniem się do istniejącej sieci kanalizacyjnej nie było potrzeby ponoszenie dodatkowych kosztów na tego typu działania kontrolne.*

(dowód: akta kontroli str. 367-368)

Organizacja wykonywania przez Burmistrza Oleśnicy zadań z zakresu zapewnienia przyłączenia do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej mieszkańców i innych użytkowników, a także sposób wykonywania tych zadań, nie był przedmiotem skarg, wniosków lub kontroli Rady Miasta Oleśnica. W badanym okresie nie złożono również skarg na działania pracowników Urzędu w związku z realizacją przez nich zadań z zakresu zapewnienia przyłączenia do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej mieszkańców i innych użytkowników, jak też wniosków w tym zakresie. Radni Miasta Oleśnica nie składali interpelacji na temat budowy (rozbudowy) sieci kanalizacji sanitarnej oraz uzyskania zaplanowanego w Mieście Oleśnica przyrostu mieszkańców i innych użytkowników korzystających z tej sieci.

(dowód: akta kontroli str. 8-120, 137-141, 196)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Nierzetelne prezentowanie danych w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK:

a) W sprawozdaniach rocznych z realizacji KPOŚK (za lata 2011-2014), jako korzystający z sieci kanalizacji sanitarnej wykazano przemysł (wielkości od 987 RLM do 2045 RLM, tj. od 2,8% do 5,5% RLM mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego) i osoby czasowo przebywające w aglomeracji (500 RLM, tj. 1,4% RLM mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego) w sytuacji, gdy według uzasadnienia do podjęcia Uchwały Nr XXVIII/219/05 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu aglomeracji miasta Oleśnicy, *w mieście Oleśnicy powstają tylko ścieki komunalne z uwagi na brak zakładów, w których powstają ścieki przemysłowe (...). Niewielka liczba turystów odwiedzających miasto Oleśnica w sezonie turystyczno – wypoczynkowym, nie wpływa w sposób znaczący na korzystanie z kanalizacji sanitarnej.* Stwierdzono równocześnie, iż Urząd nie dysponował dowodami potwierdzającymi odbiór ścieków z przemysłu oraz od osób czasowo przebywających w aglomeracji, w wielkościach wykazywanych w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK. Ponadto w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2014 r. oraz w czwartej aktualizacji KPOŚK (przekazanej w dniu 15 czerwca 2015 r.) RLM mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej wykazano w wysokości 36.903, powielając te dane ze sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2013 r.

³² Na podstawie schematu organizacyjnego stanowiącego załącznik do obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego.
³³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.

Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, iż wszystkie dane dla potrzeb KPOŚK w zakresie ilości osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej, ścieków przemysłowych oraz osób czasowo przebywających na terenie aglomeracji zostały określone szacunkowo. Przyjęto minimalną ilość ścieków, która pojawia się w kanalizacji ściekowej okresowo i może być zdefiniowana, jako ścieki przemysłowe z niedużych zakładów (...). Nie dysponujemy dokumentami źródłowymi, które mogłyby być przedłożone w niniejszych sprawach.

(dowód: akta kontroli str. 323-326, 327, 334-344)

b) W sprawozdaniach z realizacji KPOŚK wykazane zostały oczyszczalnie przydomowe w liczbie od ośmiu (sprawozdanie za 2012 r.) do 11 (sprawozdanie za 2014 r.), natomiast w sprawozdaniu statystycznym SG-01 Statystyka gminy: Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (3B), odnotowano brak oczyszczalni przydomowych w tym samym okresie.

W sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2011 r. i 2013 r. wykazano liczbę mieszkańców obsługiwanych przez tabor asenizacyjny, tj. odpowiednio 0 i 175 osób, natomiast w sprawozdaniach statystycznych SG-01 Statystyka gminy. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (3B) dla tych samych lat, odnotowano odpowiednio 65 i 0 zbiorników bezodpływowych.

Wyjaśniając powyższe Burmistrz Oleśnicy podał, iż dane porównywane są z różnych sprawozdań, sporządzonych do różnych celów. Pewne dane podaje się na koniec roku, a inne na dzień sprawozdania. Dziś niemożliwe jest udzielenie precyzyjnych odpowiedzi na te pytania w formie matematycznej analizy, co, jak i z czego wynika. Nikt tego nie pamięta. Sporządzone sprawozdania KPOŚK były przyjmowane przez organy do tego powołane (np. ostatnio KZGW), które sprawdzały poprawność wypełnienia sprawozdania.

NIK zauważa, iż sprawozdania z realizacji KPOŚK oraz sprawozdania statystyczne SG-01 Statystyka gminy: Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (3B), sporządza się według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, a prezentowanie za te same okresy odmiennych danych świadczy o nierzetelności.

(dowód: akta kontroli str. 149-156, 197-202, 297-322, 327)

c) W sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2013 r. i 2014 r. zawyżono, odpowiednio o 0,6 km i 0,1 km, długość istniejącej w obrębie Miasta Oleśnica sieci kanalizacyjnej, której faktyczna długość na koniec obu tych lat wynosiła odpowiednio 85,3 km i 86,0 km. Burmistrz Oleśnicy wyjaśnił, iż długości sieci kanalizacyjnej były podawane przez MGK, który ją ewidencjonuje w systemie GIS, a wykazane w sprawozdaniu za 2013 r. różnice były skutkiem omyłki, a w 2014 r. zaokrąglenia.

(dowód: akta kontroli str. 141-148, 149-156)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu, w tym organizacyjną, związaną z osiąganiem zaplanowanego wzrostu liczby mieszkańców i innych użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁴ (dalej: ustawa o NIK), wnosi o:

1. Egzekwowanie od właścicieli nieruchomości, do granic których doprowadzono sieć kanalizacji sanitarnej, obowiązku podłączenia się do tej sieci.

³⁴Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

2. Zaprowadzenie w Urzędzie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, wymaganych postanowieniami art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 *ustawy u.c.p.g.*
3. Podjęcie kompleksowych działań w zakresie identyfikacji właścicieli nieruchomości zobowiązanych do podłączenia się do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.
4. Prowadzenie nadzoru nad prawidłowością realizacji obowiązku gromadzenia nieczystości w zbiornikach bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania z nieruchomości na terenie Miasta Oleśnica.
5. Sporządzanie sprawozdań z realizacji KPOŚK na podstawie rzetelnych i potwierdzonych danych.
6. Przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla zwiększenia w Mieście Oleśnica liczby użytkowników korzystających z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej, jak również o możliwościach dofinansowania przyłączy.
7. Sporządzenie raportu z realizacji *Programu ochrony środowiska.*

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 7 grudnia 2015 r.

Kontroler:
Paweł Potemski
Specjalista k.p.

Potemski
.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

Ziemanów Florjowski
.....
Z up.
podpis
Ziemanów Florjowski
Wicedyrektor

